

Документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2022/2023 газова година

Съгласно изискванията на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460), Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) следва да проведе консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и съответните заинтересовани страни относно следното:

- а) стойностите на множителите;
- б) стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460;
- в) размерите на отстъпките, посочени в чл. 9, параграф 2 и чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460.

За газовата година 01.10.2022/30.09.2023 КЕВР предлага изчисляване на цените за резервиране на негодишни стандартни капацитетни продукти за твърд капацитет чрез сезонни коефициенти и множители.

Стойностите на множителите и сезонните коефициенти са еднакви за всички входни и изходни точки, както и за точките на междусистемно свързване. Този подход е обоснован с оглед гарантиране на недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране, както и поради сложността на преносната система в Р България.

Използването на сезонни коефициенти цели постигане на баланс между ефективното използване на мрежата и събираемостта на приходите на оператора на преносната система. Ниските стойности на множителите стимулират мрежовите ползватели да резервират краткосрочни продукти, изглаждайки профила си на резервиране на капацитет, докато високите стойности на множителите стимулират резервирането на дългосрочни продукти с продължителност една и повече от една година. Прилагането на сезонни коефициенти насърчава ефективното използване на системата чрез промяна на потоците от периодите на засилено търсене (зимни) до периодите на слабо търсене (лято) и намалява отрицателното въздействие, което резервирането на профилиран капацитет може да окаже върху стабилността на приходите и тарифите на оператора на преносната система.

Стойностите на множителите се установени при отчитане на следните принципи:

- а) гарантиране на баланса между улесняването на краткосрочната търговия с газ, от една страна, и предоставянето на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система и на тяхното възстановяване, от друга страна;
- б) избягване на променливост на тарифите;
- в) избягване на кръстосано субсидиране между ползвателите на газопреносна система.

Съгласно чл. 13 от Регламент (ЕС) 2017/460, при прилагане на сезонни коефициенти, средноаритметичната стойност от производението на множителя, приложим за съответния стандартен продукт за капацитет и съответните сезонни коефициенти, трябва да е в същия интервали, като този за стойностите на съответните множители, а именно:

- за тримесечни и месечни стандартни продукти за капацитет стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5;
- за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка

от 1 и не по-голяма от 3.

Стойностите на избраните множители и получените сезонни коефициенти, въз основа на изчисленията по чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460, са както следва:

1. Множители за определяне на цените на краткосрочни капацитетни продукти

1.1. За тримесечни капацитетни продукти: 1,3;

1.2. За месечни капацитетни продукти: 1,4;

1.3. За дневен капацитетен продукт: 2;

1.4. За капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,5.

2. Сезонни коефициенти

2.1. Тримесечни сезонни коефициенти:

2.1.1. За IV тримесечие 2022 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,08;

2.1.2. За I тримесечие 2023 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,35;

2.1.3. За II тримесечие 2023 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,83;

2.1.4. За III тримесечие 2023 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,74.

2.2. Сезонни коефициенти за месечни, дневни и продукти „в рамките на деня“:

2.2.1. За м. октомври 2022 г. – коефициент със стойност 0,84;

2.2.2. За м. ноември 2022 г. – коефициент със стойност 1,08;

2.2.3. За м. декември 2022 г. – коефициент със стойност 1,31;

2.2.4. За м. януари 2023 г. – коефициент със стойност 1,48;

2.2.5. За м. февруари 2023 г. – коефициент със стойност 1,39;

2.2.6. За м. март 2023 г. – коефициент със стойност 1,17;

2.2.7. За м. април 2023 г. – коефициент със стойност 0,97;

2.2.8. За м. май 2023 г. – коефициент със стойност 0,81;

2.2.9. За м. юни 2023 г. – коефициент със стойност 0,72;

2.2.10. За м. юли 2023 г. – коефициент със стойност 0,77;

2.2.11. За м. август 2023 г. – коефициент със стойност 0,67;

2.2.12. За м. септември 2023 г. – коефициент със стойност 0,79.

Изчисленията по чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460 на сезонните коефициенти по отношение на месечни, дневни и в рамките на деня капацитетни продукти са посочени в приложение № 1 към настоящия документ за консултация, а резултатните коефициенти при определяне на цените за краткосрочни капацитетни продукти, са както следва:

Месец	Капацитетни продукти			
	Тримесечни	Месечни	Дневни	В рамките на деня
октомври 2022 г.	1,404	1,176	1,680	2,100
ноември 2022 г.		1,512	2,160	2,700
декември 2022 г.		1,834	2,620	3,275
януари 2023 г.	1,755	2,072	2,960	3,700
февруари 2023 г.		1,946	2,780	3,475
март 2023 г.		1,638	2,340	2,925
април 2023 г.	1,079	1,358	1,940	2,425
май 2023 г.		1,134	1,620	2,025
юни 2023 г.		1,008	1,440	1,800
юли 2023 г.	0,962	1,078	1,540	1,925
август 2023 г.		0,938	1,340	1,675
септември 2023 г.		1,106	1,580	1,975
Средна стойност	1,30	1,40	2,00	2,50

Стойностите на отстъпките по чл. 9 и чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460, са както следва:

Съгласно чл. 9, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степента, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване. В тази връзка, следва да се има предвид, че съоръженията за съхранение на природен газ имат важна роля за цялостното, ефективно и оптимално управление на газопреносната система, в това число за компенсиране на неравномерности в потреблението, както и за редуциране на капиталови разходи в резултата на тяхната наличност, т.е. по-малко капиталови разходи за допълнителна инфраструктура с цел покриване на пиковите потребности. Към момента на територията на Р България има само едно газохранилище – ПГХ „Чирен“. По тези причини и предвид изискването на Регламент (ЕС) 2017/460 за специфична отстъпка от тарифите за достъп на входни и изходни точки в/от съоръженията за съхранение, е обосновано прилагането на отстъпка (коефициент) в размер 80% (коефициент 0,2) от цената за съответния капацитетен продукт, за съоръжение за съхранение на природен газ, свързано с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Съгласно чл. 9, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 на входните точки от съоръжения за втечен природен газ и на входните точки от и изходните точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави членки по отношение на техните преносни системи, може да се прилага отстъпка за съответните капацитетно базирани тарифи за пренос с цел да се повиши сигурността на доставките.

Разпоредбата на чл. 9, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 не се прилага за българската преносна система, тъй като към нея няма свързани съоръжения за втечен природен газ или инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави членки по отношение на газопреносните им системи.

Изчисляването на минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет е регламентирано в чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Правилата за прилагане и изчисляване на предварителна отстъпка са посочени в чл. 16, пар. 1 – 3 от Регламент (ЕС) 2017/460. Съгласно чл. 16, пар. 4, изр. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Такава последваща отстъпка може да се използва само в точките на междусистемно свързване, в които не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване през предходната газогодина – чл. 16, пар. 4, изр. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три – чл. 16, пар. 4, изр. 3 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Предвид това, че през последната газова година (2020/2021 г.) не е отчетено прекъсване на точки на междусистемно свързване, поради физическо претоварване, както и такова прекъсване не е предвидено в индикативния сценарий за прогнозното търсене за газова година 2022/2023, разработен от оператора на газопреносната система, а не са налице и исторически данни за изчисляване на вероятността от прекъсване, е обосновано за газова година 2022/2023 за всички входно/изходни точки на газопреносната система да бъде прилагана последваща отстъпка на база реално измерена продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка). При прилагането на ex-post отстъпка цените на прекъсваемите капацитетни продукти ще бъдат еднакви с цените на твърдите капацитетни продукти, като при възникване на прекъсване, ползвателите, резервирали прекъсваем капацитет, ще бъдат компенсирани чрез прилагане на последваща отстъпка, чиято стойност ще бъде равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатия капацитет.

КЕВР кани всички заинтересовани страни да представят своите становища не по-късно от 20.05.2022 г. В случай че становищата съдържат поверителни данни и информация, които не могат да бъдат публикувани от КЕВР на нейната интернет страница, това трябва да бъде изрично и ясно посочено или заявено, в противен случай КЕВР ще счита, че кореспондентът се съгласява с обработването и публикуването на предоставената информация.

Този Документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2022 – 2023 газова година е приет от КЕВР с решение по Протокол № 101 от 20.04.2022 г., т. 4.

Сезонни коефициенти по отношение на месечни, дневни и в рамките на деня капацитетни продукти

Месец	Общи месечни прогнозни количества (чл. 15(3)а) [kWh]	Сума на месечните прогнозни количества (чл. 15(3)б) [kWh]	Ниво на използваемост (чл. 15(3)с)	Начално ниво на коефициентите (чл. 15(3)е)	Средноаритметично на произведенията на (5) с множителя за месечен продукт (чл. 15(3)ф)	Средноаритметично на произведенията на (5) с множителя за дневен продукт (чл. 15(3)ф)	Средноаритметично на произведенията на (5) с множителя за продукт в рамките на деня (чл. 15(3)ф)	Край на стойност на коефициентите за месечен продукт (чл. 15(3)г)	Крайна стойност на коефициентите за дневен продукт (чл. 15(3)г)	Крайна стойност на коефициентите за продукт в рамките на деня (чл. 15(3)г)
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)/(3)	(5)=((4)*12) ¹	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
октомври 2022 г.	5 409 412 336	77 542 500 000	0,0698	0,837 1	1,1720	1,6743	2,0928	0,84	0,84	0,84
ноември 2022 г.	6 973 364 895	77 542 500 000	0,0899	1,079 2	1,5108	2,1583	2,6979	1,08	1,08	1,08
декември 2022 г.	8 438 165 771	77 542 500 000	0,1088	1,305 8	1,8282	2,6117	3,2646	1,31	1,31	1,31
януари 2023 г.	9 557 069 131	77 542 500 000	0,1232	1,479 0	2,0706	2,9580	3,6975	1,48	1,48	1,48
февруари 2023 г.	9 000 986 995	77 542 500 000	0,1161	1,392 9	1,9501	2,7859	3,4823	1,39	1,39	1,39
март 2023 г.	7 565 337 522	77 542 500 000	0,0976	1,170 8	1,6391	2,3415	2,9269	1,17	1,17	1,17
април 2023 г.	6 287 873 198	77 542 500 000	0,0811	0,973 1	1,3623	1,9461	2,4327	0,97	0,97	0,97
май 2023 г.	5 257 957 596	77 542 500 000	0,0678	0,813 7	1,1392	1,6274	2,0342	0,81	0,81	0,81
юни 2023 г.	4 667 923 528	77 542 500 000	0,0602	0,722 4	1,0113	1,4448	1,8059	0,72	0,72	0,72
юли 2023 г.	4 953 237 597	77 542 500 000	0,0639	0,766 5	1,0731	1,5331	1,9163	0,77	0,77	0,77
август 2023 г.	4 312 985 241	77 542 500 000	0,0556	0,667 5	0,9344	1,3349	1,6686	0,67	0,67	0,67
септември и 2023 г.	5 118 186 189	77 542 500 000	0,0660	0,792 1	1,1089	1,5841	1,9801	0,79	0,79	0,79
Средноаритметична стойност					1,40	2,00	2,50			
Сравнение със заложения лимит					Да	Да	Да			